

ÖMKi

Ökológiai Mezőgazdasági Kutatóintézet

Research Institute of Organic Agriculture | Forschungsinstitut für biologischen Landbau

PARTNER OF FIBL SWITZERLAND

ALTERNATÍV ÉLELMISZERHÁLÓZATOK KÖZÖSSÉG ÁLTAL TÁMOGATOTT MEZŐGAZDÁLKODÁS

Dezsény Zoltán

Fiatal Gazda 3.0, 2013. augusztus 30.

Kecskemét

Tematika

- Helyzet: **Agráripari rendszer problémái**
- Válasz: **Alternatív Élelmiszerhálózatok**
- Lehetőség: **Közösség által támogatott mezőgazdaság**
Zöldségközösség

- Jellemzők és Előnyök
- Jó Példák

Agráripari rendszerproblémák

- Anonimitás & Homogenizáció
- Csökkenő természeti erőforrások
- Élelmiszerek beltartalmi értéke és **minősége csökken**
- Élelmiszerbotrányok, bizalmatlanság

- Kiszolgáltatottság : **kicsi NAGY**
- Piaci bizonytalanság. **ÁrVerseny**
- ✓ **ALTERNATÍV ÉLELMISZERHÁLÓZATOK** - Közvetlen kereskedelem - Helyi, kistermelői, vegyszermentesen termelt (bio) élelmiszerekre igény igény nő – **rés piac**

Alternatív Élelmiszerhálózatok

- **Értékek újraelosztása**
mellérendelő viszony
- **Újrateremtett Bizalom** a szereplők között
- **Gyenge/Erős rendszer**
- **Termék/Folyamat**
központú banán/rettek

KRITÉRIUMOK

- **Közelség** reszocializáció, relokalizáció
- **Információ** nyílt/rejtett folyamat
- **Részvétel** kiszolgáltatottság/integráció
- **Gazdasági fenntarthatóság**
tőkekoncentráció/megélhetés, méltányos ár
- **Távolság** globális/lokális

Termelő és Fogyasztói (közvetlen) kapcsolata

Bizalom
Együttműködés
Kölcsönösség
Szolidaritás

gyenge

erős

Termelői piac

Kiszállítás

Állandó vásárlói kör

ZöldségKözösség

Zöldségközösség

Community Supported Agriculture (CSA)

Soil Association (UK): „A CSA a gazdálkodók és a fogyasztók közti közvetlen kapcsolat, amelynek során a tagok az eredményeket és kockázatokat is megosztják egymással. Jóval több, mint a kereskedő és fogyasztó közötti viszony.”

Termelés és Értékesítés sajátos szemlélete

KRITÉRIUMOK

- Együttműködés: tervezés, lehetőségek és igények egyeztetése
- Elköteleződés: rendszeres/ szezonra előre történő fizetés
- Személyes kapcsolat: heti találkozás, nyíltnap, önkéntes munka
- Ökológiai Vegyesgazdálkodás: zöldség/gyümölcsstermesztés stb.

Közösség Által Támogatott Mezőgazdaság

ZöldségKözösség

Termelő és a fogyasztó közötti partnerségi megállapodás:
a közvetlen értékesítés, rövid értékesítési lánc igen szoros formája

1. **Termelő** számol. **Fogyasztó** a gazdálkodási év elején - **előre kifizet** egy adott összeget -> tagsági díj -> jogosulttá válik a szezonban a termés bizonyos hányadára
2. A termények beérési ideje szerint hetente szállított adagokban kapja a terményt -> **Egységdoboz-rendszerben**, átvételi ponton
3. Személyes, bizalomra épülő kapcsolat termelő és a gazdasághoz tartozó állandó tagság között – **„Organikus minőségbiztosítási rendszer”** - termelő garantálja a minőséget

A fizetség nem csak az élelmiszerért cserébe jár, hanem a gazdaság egészének a támogatása a célja. Kisebb, családi gazdaságok fennmaradása.

Zöldségközösség → Fenntarthatóság

(Gazdasági, Természeti, Társadalmi)

Előnyök a Gazdának

- Tervezhető bevétel: gazdálkodási terv és idő
- Előre finanszírozott termelés
- Nincs termelési felesleg
- Közösségépítés, önkéntesség – egyes feladatok „kiszervezése”

Előnyök a Közösség (fogyasztó) számára

- **H**elyi élelmiszer: kevesebb szállítás és csomagolás
- **F**riss élelmiszer, megbízható forrásból
- **V**egyszermentes (bio) gazdálkodási forma
- **S**zemélyes kapcsolatok - a termelő megismerése

Közösség Által Támogatott Mezőgazdaság kialakulása

- 1960': Japán (teikei - „*élelmiszer a termelő arcával*”)
- 70': Svájc, Észak-Európa
- 80': USA
- 90': Németország, Nagy-Britannia, Hollandia ...
- 2000 után: Franciaország (AMAP), Környező országok
- Magyarországon először Nyitott Kert Alapítvány, Gödöllő 1998-2005

Tendencia és Helyzet

<i>Amerikai Egyesült Államok</i>		<i>Európa</i>	
kirobbanó növekedés		országoként eltérő rendszerek	
1986	2	Franciaország (AMAP) Association pour le maintien de l'agriculture paysanne	~ 3000
2010	~6000		
Jellemzően magasabb relatív jövedelem		Egyesült Királyság (CSA)	~ 180
		Németország Landwirtschafts-gemeinschaftshof	
		Olaszország (GAS) Gruppo di Acquisto Solidate	

Hazai Zöldségközösségek

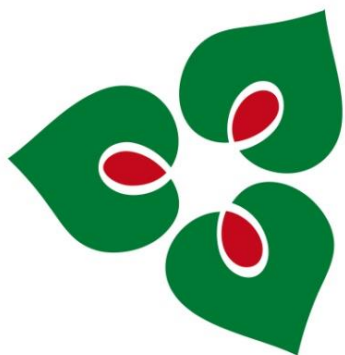
- ~ **6 működő** + 4 alakuló ZöldségKözösség 4 megyében
- Eddig kedvező tapasztalatok – növekvő számú tagsági kör (50 doboz) és elkötelezettség
- 2 (korábbi) Fiatal Gazda nyertes – **8-10 EUME**, kizárólagos értékesítési csatorna 3 év alatt, 6-10 millió Ft **Bevétel**. 😊 😊 😊

Tervek

ÖMKi honlap: adatbázis és információs felület

- *Tapasztalatcsere : **2 „Tervezői Nap”** 2012. feb., 2013. márc. (ÖMKi, TVE, ESSRG)*
- *TVE (ÖMKi) képzések 2013-2014*
- ***ÖMKi, TVE** Közösség által támogatott mezőgazdaság kiadvány*
- *Honlap*
- ***Szaktanácsadás? Érdekképviselet? Platform? Tájékoztatás?***
- *További rendezvények*

ÖMKi

Ökológiai Mezőgazdasági Kutatóintézet

Research Institute of Organic Agriculture | Forschungsinstitut für biologischen Landbau

PARTNER OF FIBL SWITZERLAND

Köszönöm a figyelmet!

www.biokutatas.hu

Dezsény Zoltán, kutatási szakreferens

zoltan.dezseny@biokutatas.hu

20/ 394 7971